

[Handelsministeren]

for nødne ekspertise til at få deres situation belyst, således at de nødvendige forholdsregler kan blive truffet.

Jeg finder dog anledning til at nævne, at de finansieringsforanstaltninger, der i offentlig regie supplerer de normale finansieringsmuligheder gennem pengeinstitutterne, kan få betydning også for større virksomheders vedkommende.

I tilfældet Kastrup og Holmegaards Glasværker har det vist sig, at en lukning af virksomheden i Kastrup er uundgåelig, men ved at gøre brug af allerede bestående finansieringsfaciliteter i offentlig regie er det dog lykkedes at få tilvejebragt et sådant arrangement, at de sociale følger af denne lukning kan mildnes. Nedlæggelsen af produktionen i Kastrup udsættes ca. 1½ år, og samtidig udbygges produktionskapaciteten på virksomheden i Fensmark, således at der herigennem tilvejebringes arbejdspladser og sikres en opretholdelse af dansk produktionskapacitet på området. At virksomheden samtidig er indstillet på at gennemføre en efterlønsordning og overføre arbejdskraft til andre produktionsområder inden for koncernen, har yderligere medvirket til at mildne de sociale følger af lukningen af virksomheden i Kastrup.

Jeg synes, det er godt, at der inden for rammerne af de bestående ordninger således har kunnet tilvejebringes et arrangement, der er tiltrådt af såvel virksomhedens ledelse som et flertal af de ansatte medarbejdere.

Af det, jeg her har sagt, fremgår, at regeringen ikke kan være indstillet på at spænde et sikkerhedsnet ud under enhver virksomhed og for enhver pris hindre lukningen af virksomheder. En sådan politik ville bremse den strukturtilpasning inden for industrien, som er en forudsætning for yderligere fremgang.

Imidlertid skal det ikke afvises, at der kan forekomme konkrete tilfælde, hvor problemerne for beskæftigelse, produktion og valutaintjening i tilfælde af en virksomheds lukning kan være så store og konsekvenserne så alvorlige, at man ud fra en helhedsbetragtning må overveje eventuelt at gennemføre særlige foranstaltninger. Såfremt dette ikke kan ske inden for rammerne af bestående ordninger og på grundlag af eksisterende lovgivning, ligger det i sagens natur, at sådanne særlige tilfælde vil blive forelagt folketetinget.

Jørgen Jensen (DKP):

Må jeg med det samme sige, at vi ikke, hverken i det oplæg, jeg gav før, eller i forespørgslen, har set bort fra, at ny teknik, ny viden og nye forbrugsmuligheder vil medføre omlægninger af produktion og beskæftigelse; det er en ganske naturlig ting. Det, vi har peget på, er, at meget af det, der sker i erhvervslivet, er uden for kontrol af dem, som direkte bliver berørt af det: de ansatte, de byområder, som kan blive ramt af lukninger, og hele samfundet.

Når det her nævnes, at man ikke vil forhindre lukning af alle virksomheder, må jeg understrege, at det absolut ikke er det, vi har peget på, men for øjeblikket er lukninger helt uden for kontrol af det samfund, som i og for sig er afhængigt af produktionen, og som også jo økonomisk bidrager til den.

Det nævnes her, at konkursloven er ændret således, at der er blevet mere tid, at der kan gives en 5 måneders frist. Ja men ville det så ikke være rimeligt at rejse kravet om, at netop denne periode skulle bruges til, at man undersøgte beslutningsgrundlaget for virksomhedslukningerne, undersøgte de samfundsmæssige konsekvenser af sådanne lukninger og offentliggjorde materiale og forslag til rekonstruktion af virksomhederne, før en endelig lukning i og for sig var lovformelig. Det ville være naturligt, at man gjorde dette. Det ville også være naturligt, at lønmodtagernes organisationer og lønmodtagerne selv kom direkte med i en sådan beslutningsproces. Kastrup-Holmegaard, som blev nævnt, er jo netop et bevis på, at noget sådant kunne gøres, fordi der dér blev presset meget kraftigt på fra arbejdernes side. Forudsætningen er derfor, som jeg også henviste til i første omgang, en stærk fagbevægelse, men den har man herindefra direkte svækket, samtidig med at man har givet kolossale tilskud.

Når man taler om, at der også her var givet mulighed for finansiel støtte, for at Kastrup-Holmegaard kunne fortsætte i perioden, indtil man opbyggede en moderne flaskefabrik et andet sted, må jeg gøre opmærksom på, at eftersom Kastrup-Holmegaard er en del af bryggerierne, hvor der jo er kapital nok, og hvor det blot var et spørgsmål om at betale den reelle pris for fremstillingen af flasker, havde der også været en mulighed